

ΒΟΥΛΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΒΟΥΛΗΣ
ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΕΓΓΡΑΦΕΙΑ
7/4/14

2567
7/4/14

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

ΕΡΩΤΗΣΗ
Προς τον κ. Υπουργό¹
Πολιτισμού και Αθλητισμού

Θέμα: «Εγκαταλειμμένος ο υδρόμυλος Εμπειρίκου, μνημείο της προβιομηχανικής κληρονομιάς στην Άνδρο».

Σε εγκατάλειψη βρίσκεται ο υδρόμυλος Εμπειρίκου, γνωστός και ως «Φάμπρικα του Εμπειρίκου», στις Στενιές Άνδρου, ο οποίος χτίστηκε το 1876 από τον Κωνσταντίνο Εμπειρίκο.

Πρόκειται για πενταώροφο κτιριακό συγκρότημα και ένα από τα πιο γνωστά δείγματα της προβιομηχανικής κληρονομιάς στην Άνδρο με τεχνολογική, ιστορική και αρχιτεκτονική αξία.

Το μνημείο είναι κατασκευασμένο από ημιλαξευτή πλακοειδή λιθοδομή, κατά το ανδριώτικο πρότυπο. Μέχρι σήμερα, διασώζεται ο βασικός εξοπλισμός του. Η μεγάλη σιδερένια «φτερωτή» -βασικό εξάρτημα του μύλου που είναι από τα λίγα τα οποία αξιοποιούσαν την υδατόπτωση-, ο αλεστικός μηχανισμός, ο λέβητας, οι τροχαλίες και τέσσερα ζεύγη μυλόλιθων. Το 1880 ο μύλος έγινε ατμοκίνητος, ενώ το 1912 προστέθηκαν κυλινδρομυλικές εγκαταστάσεις και ηλεκτροφωτίστηκε. Λειτούργησε μέχρι τις αρχές του 1930. Παρά την εγκατάλειψή του, το μνημείο στέκει σήμερα χωρίς στατικά προβλήματα.

Ο υδρόμυλος με τον μηχανικό εξοπλισμό του και τον περιβάλλοντα χώρο έχει χαρακτηριστεί ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο από το 1991, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1469/50 (ΦΕΚ 495/Β/9-7-1991, αρ. ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/939/27579) και έχει ζώνη προστασίας 50 μέτρων περιμετρικά του κτηρίου, ως αξιόλογο δείγμα της πρώτης φάσης εκβιομηχάνισης της χώρας.

Παρά το καθεστώς προστασίας του μνημείου και του εντυπωσιακού περιβάλλοντος χώρου, το 2011 άρχισε να κτίζεται, χωρίς άδεια από το υπουργείο Πολιτισμού, εντός της ζώνης προστασίας του μνημείου, οικοδομή στη θέση μικρού κτίσματος αλλοιώνοντας δραματικά το μοναδικό ιστορικό τοπίο του νησιού.

Η Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων έχει ζητήσει τη διακοπή των εργασιών και το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων γνωμοδότησε κατά της έγκρισης των οικοδομικών εργασιών πλησίον του μνημείου.

Να σημειωθεί ότι πρόσφατα (26.3.14) διοργανώθηκε από το ελληνικό τμήμα της TICCIH (Διεθνής Επιτροπή για τη Διατήρηση της Βιομηχανικής Κληρονομιάς), τη Monumenta (μη κερδοσκοπική εταιρεία για τη φυσική και αρχιτεκτονική κληρονομιά), το Ινστιτούτο Ελληνικών Μύλων και την Εταιρεία Ανδρίων Επιστημόνων, ημερίδα στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο στο πλαίσιο ανάδεξης της σπουδαιότητας του εν λόγω μνημείου και της αναγκαιότητας για την αποτελεσματική προστασία του.

Δεδομένης της επιστημονικής, ιστορικής και αισθητικής αξίας του υδρόμυλου Εμπειρίκου στην Άνδρο, που είναι από τα λίγα δείγματα της βιομηχανικής αρχιτεκτονικής του 19^{ου} αιώνα σε όλες τις Κυκλαδες,

Δεδομένου ότι ο υδρόμυλος Εμπειρίκου έχει χαρακτηριστεί με τον μηχανικό εξοπλισμό του και τον περιβάλλοντα χώρο ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο ηδη από το 1991, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1469/50 (ΦΕΚ 495/Β/9-7-1991, αρ. ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/939/27579) και έχει ζώνη προστασίας 50 μέτρων περιμετρικά του κτηρίου, ως αξιόλογο δείγμα της προβιομηχανικής κληρονομιάς στην Άνδρο,

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

- 1. Σε ποιες ενέργειες προτίθεται να προβεί, προκειμένου να εξασφαλιστεί η προστασία, αποκατάσταση και ανάδειξη του υδρόμυλου του Εμπειρίκου, του μοναδικού αυτού βιομηχανικού μνημείου στην Άνδρο;**
- 2. Υπάρχουν συγκεκριμένες προτάσεις για την επανάχρηση του υδρόμυλου του Εμπειρίκου, ώστε στο πλαίσιο ένταξης του στο πολιτιστικό και φυσικό περιβάλλον της Άνδρου να συνεισφέρει στην περαιτέρω ανάπτυξη του οικοτουρισμού στο νησί;**

Οι ερωτώντες βουλευτές

Αναγνωστάκης Δημήτρης

Κυρίτσης Γιώργος

Ρεπούση Μαρία

Φούντα Νίκη